SE IMPUN FETELE

BĂRBAȚI... FEMEI... (Apollo din Bellac **de Jean Giraudox și** Omul, acest animal ciudat **de Gabriel Arout, după A.P. Cehov) ● ACADEMIA DE TEATRU ȘI FILM ● Data reprezentației: 23 martie 1995 ● Decoruri: arh. Virgil Luscov ● Costume: Adriana Raicu-Petre ● Ilustrația muzicală: Gheorghe Visu ● Interpretează: Mihaela Mihăescu, Crina Mureșan, Ion Grosu, Alexandru Pop, Zoltán Octavian Butuc, Florin Petrini, Mariana Dănescu, Lia Bugnar, Marius Capotă, Emil Hoștină, Dorin Niculescu, Nicu Calistru, Irena Ilie, Elena Iovfcea, Svetlana Buzovski, Rodica Horobeț.**

E lucru știut că spectacolele studențești, atunci când sunt prezentate la Studioul Casandra (adică nu atunci când sunt „preluate", cum e moda acum, de felurite instituții profesioniste), se cuvine a fi judecate după criterii întrucâtva diferite de acelea cu care se operează în mod obișnuit. Mai ales când e vorba de producțiile claselor de actorie. În asemenea cazuri, alegerea textelor și calitatea regiei (semnată, îndeobște, de către profesorii „de clasă") au, în sine, doar o importanță relativă - relativă, anume, la măsura în care ele izbutesc să valorifice personalitatea

Irena Ilie în Bărbați... femei... la ATF

fiecăruia dintre studenți; sau a cât mai mulți. În ultimii ani, o dată cu sporirea (amețitoare, câteodată) a numărului studenților actori, s-a renunțat aproape cu totul la montarea unor spectacole propriu-zise, cu piese propriu-zise; se recurge de regulă la compilații de texte, iar producția e botezată „studiu de arta actorului". Firește, ceea ce contează este rezultatul, dar asta nu te împiedică să-ți amintești cu nostalgie spectacolele adevărate ce se jucau cândva la Casandra și care, nu rareori, au decis traiectoria profesională a absolvenților.

„Studiu de arta actorului" s-a chemat și fiecare dintre cele două părți, distincte, din care este compusă producția clasei prof. univ. Sanda Manu și unde apar aproape toți studenții anului terminal coordonat de acest excelent pedagog. **Bărbați... femei...** e un spectacol-coupé, textele alăturate aici fiind piesa scurtă **Apollo din Bellac** de Jean Giraudoux și o suită de povestiri cehoviene dramatizate de Gabriel Arout sub titlul generic **Omul, acest animal ciudat.** (Spectacolul are și un supratitlu, **2 din 3,** întrucât el urma să includă și **Cuiul** de Dumitru Radu Popescu, fragment încă nefinalizat.) Între bucățile alese nu există, după cum se poate bănui, nici o legătură; dramaturgul francez nu are nimic a face cu scriitorul rus, fie el și dramatizat de un alt francez. De aceea, combinația nu e omogenă, nici tematic, nici stilistic. Dar, cum spuneam, lucrul acesta nu contează prea mult, în speță; s-ar putea, chiar, ca lipsa de unitate să fi fost scontată, în intenția de a se demonstra astfel aptitudinea unora dintre studenți pentru schimbări spectaculoase de registru interpretativ. Cei ce beneficiază de această posibilitate nu sunt însă mulți pentru că, de pildă, băieții care au partituri mai ample în Cehov - Marius Capotă, Emil Hoștină, Nicu Calistru, Ion Grosu - nu apar, în Giraudoux, decât în compoziții „de caracter" prea scurte spre a fi concludente; singurul avantajat pare Florin Petrini, convingător, altminteri, în ambele „episoade". Ca și în cazul altor montări studențești concepute în această formulă dramaturgică, și aici se impun decisiv fetele. Astfel, în Giraudoux, Mihaela Mihăescu se ilustrează prin prospețime și o corectă sesizare a umorului amar-spumos al autorului; în Cehov, Crina Mureșan își reconfirmă înzestrarea pentru dramă (de care convinsese, de altfel, încă din **Antigona** lui Tocilescu), Rodica Horobeț portretizează comic cu savoare, Elena Iovfcea vădește înclinații pentru caricatura discretă, iar Irena Ilie, într-un șir de personaje foarte diverse, alternează „măștile" cu mobilitate. S-a mai remarcat, în prima parte, Zoltán Octavian Butuc, deja lansat în spectacole profesioniste. Mai trebuie spus, ca observație generală, că studenții Sandei Manu și ai „adjuncților" săi, lectorii universitari Gheorghe Visu și Florin Anton (care au coordonat prima și, respectiv, a doua secvență a acestui coupé), se disting în general printr-o pregătire profesională bună, chiar dacă vorbirea scenică - punctul nevralgic al recentelor promoții de învățăcei ai ATF - este încă susceptibilă de perfecționări.

ALICE GEORGESCU

COMBINAȚII SCENICE ALEATORII ȘI PREMATURE, ÎNTRE ELEMENTE DISPARATE

CURAJ, CAROL!, spectacol-coupé **alcătuit din fragmente din** Mutter Courage sau Cronica războiului de 30 de ani **de Bertolt Brecht și** Carol **de Slawomir Mrożek ● TEATRUL ROMÂN-AMERICAN „Eugene O'Neill", cu sprijinul A.T.F. ● Data reprezentației: 9 martie 1995 ● MUTTER COURAGE: Regia și scenografia: Alice Barb ● În distribuție: Maria Varsami, Carmen Stimeriu, Oana Dobre, Tudor Chirilă, Radu Zetu, Dan Popescu, Ioan Batinaș, Andrei Araditis, Mihai Răzuș, Marius Cordoș, Luciana Gall, Dorina Chiriac ● CAROL: Regia și scenografia: Cosmin Alexandru Marian ● Interpretează: Ovidiu Niculescu, Marius Cordoș, Ioan Batinaș.**

Suntem poftiți din ce în ce mai des să vedem examene studențești de actorie și regie sub streașina câte unei scene profesioniste. E un avantaj serios atât pentru profesori cât și pentru învățăcei; au astfel la dispoziție spații corespunzătoare, dotări tehnice și, câteodată, un public cu valoare de test. Nu există însă totdeauna impresia că, în atare cazuri, exigența magiștrilor și autoexigența discipolilor funcționează mulțumitor. Se remarcă, nu o dată, pripa în ieșirea la rampă, îngăduințe prea părintești și veleitarisme precoce.

Nu cred, de pildă, că Teatrul Român-American „Eugene O'Neill" trebuie să-și asume ca **spectacol de repertoriu** reprezentația compusă din fragmente din **Mutter Courage** și piesa într-un act **Carol**. Relația posibilă Brecht-Mrożek nu e, aici, operantă. Actorii sunt din anii II, III, IV ai Academiei de Teatru și Film, cu niveluri de pregătire diferite. Cei doi regizori debutanți, ambii din anul III, se deosebesc mult ca înzestrare. Examenele se pot discuta – din unghi școlar. Spectacolul mi se pare însă prematur.

Alice Barb, studenta profesorului Cristian Hadjiculea, regizoarea momentelor brechtiene, a găsit anume legături între

Scenă din Curaj, Carol! **la TRA** (Mutter Courage **după Brecht – regia: Alice Barb)**

bucăţi; s-a centrat pe imaginea războiului, folosind grupul de oameni, soldaţi, ca pe un liant al întâmplărilor ce marchează viaţa măicuţei Courage şi a copiilor ei. Ni se propune un breviar al dramelor, transpus în registru tragicomic, în maniera detaşată, distanţată, cerută de teoria brechtiană, cu accent pe epică. Grupul e bine condus, alert. Cântă cu destoinicie şi sentiment participativ. Evoluează în cerc, apoi pe subgrupe alese cu îngrijire, într-o ambianţă scenografiată elementar, nu însă şi ineficace. Regizoarea (care e şi scenografa reprezentaţiei) a ilustrat muzical potrivit scenele disparate.

O sonoritate tipică, aspră, în tonuri tari, cu dramatism conţinut. Prezenţa permanentă pe scenă a tuturor actorilor creează o atmosferă evocatoare şi o tensiune concludentă pentru starea de frământ în care se află tot timpul personajele.

Stăruie şi o senzaţie de artificiu – din cauza puterilor mai slabe ale unor interpreţi – ce duce la denivelări ale demersului scenic. Anna Fierling are şi statură, şi autoritate scenică (Maria Varsami). Dar Oana Dobre (Kattrin, fata mută) nu e prea grăitoare – să zic aşa. Carmen Stimeriu (Yvette) e aspectuoasă; joacă în nerv. Schweitzerkass, Pastorul, Bucătarul, Chiorul, Colonelul nu au suficient relief. Fata-crainic (Dorina Chiriac) e sensibilă, agreabilă, o figură nostimă, parcă veşnic mirată. Sergentul (Mihai Răzuş) e dur, nemilos, cu un glas încă în formare. E greu să-i alături şi să obţii ceea ce vrei, de la toţi. Dar regizoarea aceasta începătoare are un vădit simţ al scenei, înţelege, se pare, dramaturgia uriaşului autor şi-i regândeşte piesa în raport cu vremea în care o pune în scenă; ca pe un război declarat războaielor.

Carol, grotesca lui Slawomir Mrożek, are parte de o reprezentare neconcludentă, cu infantilisme în prestaţia scenică şi beregăţeli în vorbire, relaţii necoapte între personaje. Cosmin Alexandru Marian e şi el studentul profesorului Cristian – nu Marian, cum scrie în caietul-program – Hadjiculea. Mai are de studiat lucrul cu actorii, dispunerea lor pe planşeu şi mai ales cum se obţine omogenitatea necesară unui spectacol teatral. Ovidiu Niculescu (Bunicul, un apucat) şi Marius Cordoş (Nepotul, un exaltat) joacă neglijent, cu smuciturişi apelpisiri, storcând gesturi voit ilare şi desenând atitudini căznit comice într-o manieră cvasidiletantă, de poznă recreativă pentru uzul colegilor. Ceva mai reţinut, Ioan Batinaş (Oculistul exasperat, apoi panicat, apoi poltron) conturează oarecum un personaj, căruia însă e dificil să-i obţină consistenţă faţă de solicitările brutale şi, deopotrivă, precare ale partenerilor. Problema pe care o pune piesa nu e a înfăţişării exterioare a violenţelor fizice, a gesticulaţiei abracadabrante şi a schemelor de atitudine, ci a exprimării unei teorii oarbe, iraţionale, caracteristice unui spirit gregar ce respinge dialogul din principiu, nu recunoaşte nici o normă de conduită faţă de semeni, e perimetrat de idei fixe, maniacale. Transformarea întâmplării simbolice într-o şotie şcolărească jucată pedestru, pentru efecte, se înscrie în contrasens. Ovidiu Niculescu are şi grave defecte de frazare. Marius Cordoş nu ştie să-şi controleze intervenţiile congestionate. Scenografia (semnată tot de regizor – atât de devreme poliartist!) e dezolantă.

Reunirea ambelor formaţii, la final, într-un cor comun (soldaţii din războiul de 30 de ani şi fantoşele dintr-o piesă metaforică) ce intonează, cu bravură, „Internaţionala" e de neînţeles. Poate fi socotit singurul moment veritabil comic din întregul spectacol: flăcăii şi fetele cântă toţi, cu foc şi îndelung, iar publicul aplaudă şi el fierbinte: Ce? Actorii? Imnul proletar?...

VALENTIN SILVESTRU

VÂNĂTOARE REUŞITĂ

Surprinzătoare întrucâtva, pentru cine-l urmăreşte, ca regizor, pe Bogdan Ulmu este montarea lui recentă de la Bârlad. Dând curs unui mai vechi proiect – transpus cândva şi într-o „aventură" bănăţeană –, el a ales să pună în scenă, la Teatrul „V. I. Popa", o comedie bulevardieră: **Domnul vânează** de Georges Feydeau. Să ne înţelegem, în cazul lui nu alegerea unui asemenea text poate să mire, ci modul, să zic, anti-Ulmu în care chisnovatul „luceferist" concepe acest spectacol.